

KAJ PRAZNUJEJO?

STONE MIZERIT

Datum 27. aprila je v Sloveniji državni praznik. Letos so ga obeležili kot „70. obletnico upora proti okupatorju“. Praznik pod tem imenom praznujejo od leta 1992, saj je bil prej znan kot „dan Osvobodilne fronte“. Na ta datum, leta 1941, naj bi se namreč ustanovila ta organizacija, ki jo še danes vsa bivša garnitura povečuje, partizanske organizacije slavijo, uradna država pa podpira ali pa dopušča, kolikor je že trenutna vlada iz vrst partijske kontinuitete ali pa pomladna.

Da je omenjeni datum in celotno praznovanje laž, je bilo že večkrat povedano in zgodovinsko dokazano. Dejstvo je, da če bi partija in njeni potomci sprejeli to dejstvo, bi se porušila celotna zgradba, ki je skoraj pet desetletij vladala nad našim narodom in pisala ponarejeno slovensko zgodovino.

V našem listu smo se večkrat ustavili ob tem datumu. Pred časom (Št. 16; 1. maja 2008) smo objavili članek izpod peresa že pokojnega narodnega poslanca Rudolfa Smersuja, ki je bil priča žalostnih dogodkov tistih dni. V svojem spisu Smersu trdi:

„O.F. ni bila ustanovljena 27. aprila 1941, ampak je bila dan prej v Vidmarjevi vili pod Rožnikom ustanovljena 'Protiimperialistična Fronta', naperjena predvsem zoper Angleže in tudi zoper ostale zahodne zaveznike. Takrat je bila namreč nacistična Nemčija, ki je skupaj z Italijo okupirala Jugoslavijo, povezana z obrambno in prijateljsko pogodbo s Sovjetsko Zvezo. Pod imperialistično silo so tedaj označevali vsi zgolj zahodne zaveznike. O.F. se je ustanovila šele po napadu Nemčije na Sovjetsko Zvezo. O tem piše uradni partijski zgodovinar dr. Tone Ferenc v svoji knjigi 'Ljudska oblast na Slovenskem - Država v državi' na straneh 7 in naslednjih, v katerih je točno povedano, da je bila O.F. ustanovljena in njen program javno objavljen šele po 15. juniju 1941.“ Tako Smersu.

Z njim soglaša večina nepartijskih zgodovinarjev. Zanimive so izjave srbskega Pera Simića, avtorja knjige *Tito - skrivnost stoletja*. V intervjuju za revijo „Reporter“ (štev. 17, 26. april 2010), je na vprašanje *'Kakšen je bil Titov odnos do pakta Hitler-Stalin leta 1939?'*, odgovoril: „Zelo lojalen. V razglasu KPJ je za izbruh druge svetovne vojne obtožil Francijo in Anglijo. Tito je iskreno verjel v zavezništvo Stalina in Hitlerja, ker je to bila direktiva, ki je on ni smel spreminjati. Stalin pa je še bolj verjel v iskrenost tega dogovora, zato se prvih dvanajst dni Hitlerjeve invazije na Sovjetsko zvezo sploh ni oglašil, ker je bil tako presenečen. Ni verjel niti svojim obveščevalcem, ki so ga opozarjali na Hitlerjev napad. Šele 4. julija 1941 je pozval k odporu. Stalin in Hitler sta si lojalno razdelila Poljsko in sta bila zaveznika vse do Hitlerjevega napada na SZ. Tudi Tito ob nemškem napadu na Jugoslavijo ni storil nič, zato Nemci niso zapirali komunistov. Šele potem, ko so dobili ukaz iz Moskve, so jugoslovanski komunisti pozvali k odporu proti okupatorju.“

S tem se popolnoma strinja tudi Jože Dežman. Z vodstva Muzeja novejšje zgodovine je pred časom trdil, da „zaradi zaveze paktu so se komunisti aktivno vključili v odpor šele po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo 22. junija 1941“. In je še menil, da je „praznik Osvobodilne fronte (OF), ki smo ga praznovali 27. aprila, eden od značilnih boljševističnih falzifikatov“.

Kljub temu se letos ponavljajo praznovanja, obeležja in se poje slava nekemu uporu, ki ga ni bilo, da se zakrijejo tisti meseci, ki bi jih komunisti hoteli izbrisati iz zgodovine. Res je, da zgodovino pišejo zmagovalci. A, bodimo prepričani, končno bo zmagala resnica.

Kriza v Sloveniji

Nobenega dvoma ni več, da se Slovenija nahaja v hudi politični krizi. Potem, ko je na referendumu o malem delu vlada porazno propadla, so je v sami koaliciji začelo govoriti o predčasni volitvah. Predsednik vlade Borut Pahor doslej o tem noče ničesar slišati. Tudi je Pahor poudaril, da se bodo do 6. junija „osredotočili na najbolj pomemben referendum“. Kot je dejal, je stranka SD največja in enotna ter faktor stabilnosti v državi. Vsi ostali, ki imajo druge namene, pa jih imajo pravico uveljavljati, meni Pahor. SD pa mora skrbeti, da bodo njihovi volivci upravičeno zadovoljni z njihovim delom. To pa je po njegovih besedah reformna politika.

O pozivu Gregorja Golobiča, ministra za visoko šolstvo in vodja stranke Zares, da naj premier odstopi, je Pahor povedal, da za to ne vidi razlogov in da ima kot predsednik vlade posebno odgovornost za stabilnost države. V tem trenutku Slovenija ni v politični krizi, ampak v koalicijski krizi, meni Pahor. Ljudje po njegovem mnenju „ne razumejo te razlike, vendar je zelo pomembna“.

A kritike vedno bolj pogosto padajo iz same koalicije. Gospodarska ministrica Darja Radič, potezo DeSUS-a, ki odhaja iz aktualne koalicije, ocenjuje kot pravo, škoda le, da jo stranka ni naredila že pred meseci. Ključno slabost aktualne vlade ministrica iz Zaresa vidi v nesposobnosti, da vedno najde kompromis. Zdaj pa bo treba narediti korenito spremembo.

Ministrica za gospodarstvo predsedniku vlade zameri, da je ni podprl pri zahtevi po razrešitvi prve dame Agencije za upravljanje kapitalskih naložb RS Dagmar

Komar, ki je zahtevala in dosegla, da so Eles, Gen energija in Pošta Slovenija dokapitalizirale NKBM. „Vodstvo agencije se obnaša samozaodstno in bo na koncu tudi Borutu Pahorju zlezlo čez glavo,“ zatrjuje ministrica.

O predhodnih volitvah je spregovoril tudi predsednik države Danilo Türk. On meni, da bi, „razpustitev parlamenta in razpis volitev pomagala vzpostaviti politično stanje, v katerem bi lahko oblikovali vlado z dovolj močnim mandatom za reševanje problemov, ki jih preprosto moramo rešiti“.

In Golobičev odhod iz vlade? Predsednik Pahor in minister sta se strinjala, da Golobič odločitev o umiku z ministrskega položaja sprejme po izteku referendumске kampanje za uveljavitev pokojninske reforme. Oba sta na srečanju poudarila odgovornost za politično stabilnost, ki je poleg pokojninske reforme ključnega pomena za zaupanje mednarodnih finančnih trgov v reformno sposobnost Slovenije. V primeru sprejetja pokojninske reforme bo namreč o nadaljnjih korakih za uspešno vodenje te ali drugih vlad bistveno prav to.

Trenutno skuša predsednik krmariti sredi neurja. Potem, ko je odstopila Duša Trobec Bučan z mesta ministrice za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ker po njenih besedah ni uživala podpore in ker ima „dovolj neresnic in polresnic“ na račun njenega dela, je skupaj z njo odšel tudi državni sekretar Damijan Pavlin. Premier Borut Pahor je za opravljanje nalog na službi vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko začasno pooblastil ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekša. Kot je Pahor pojasnil po seji vlade, bo Žekš delo opravljal do imenovanja predstojnika te službe, novega ministra pa predsednik ne namerava imenovati.

Dogovor na Koroškem

Ta torek, 26. aprila, je v Celovcu potekal nov krog pogajanj med avstrijsko zvezno vlado, deželno vlado avstrijske Koroške in predstavniki koroških Slovencev.

Pred začetkom so številni izrazili optimistično napoved, da naj bi bila tokratna pogajanja končna in bi na njih dosegli rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse tri strani.

Pogajanja potekajo pod vodstvom avstrijskega državnega sekretarja Josefa Ostermayerja, slovensko manjšino pa zastopajo tri krovne organizacije manjšine, Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), Zveza slovenskih organizacij (ZSO) in Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS).

Pred tokratnih krogom so manjšinske organizacije sprejele memorandum o skupnih stališčih, pri pripravi katerih je sodelovala tudi edina politična stranka koroških Slovencev Enotna lista. Memorandum, čigar vsebina javnosti ni bila znana, naj bi poleg rešitve vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov vseboval še ostale ukrepe za zaščito koroških Slovencev. Usklajena stališča so koroški Slovenci še pred pogajanjih poslali tako Ostermayerju kot Dörflerju.

Dunaj in Celovec sta sicer pred pogajanjih večkrat dala vedeti, da je zanju glede dvojezičnih krajevnih napisov edina sprejemljiva rešitev postavitev do 165 dvojezičnih napisov. Ob tem so tudi poudarili, da menijo, da so pogajanja tik pred ciljem. Če bo temu res tako, bo Avstrija po 56 letih vendarle lahko zapisala konec doslej nedokončani zgodbi celovite zaščite slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem.

Na tretjem krogu pogajanj 1. aprila v Celovcu je bil predstavljen predlog dogovora, ki je predvideval dvojezične napise v krajih s 17,5 odstotka

slovenskega prebivalstva. Avstrijska stran je kompromis pozdravila, manjšina pa je bila zadržana; predvsem v NSKS so se izrekli proti predlogu. Uradna Ljubljana pa je večkrat poudarila, da je zanj sprejemljiva samo tista rešitev, ki jo bodo podprle vse tri politične organizacije koroških Slovencev.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je še pred tem novim krogom izrazil optimizem, da bi to lahko bil zadnji krog pogajanj, ki pa se bo končal s kompromisom. „To bo seveda kompromis, s katerim nobena stran ne bo popolnoma zadovoljna, vendar pa je treba gledati naprej, saj bo vodil do izboljšanja položaja Slovencev na Koroškem in počasi tudi do drugih rešitev,“ je dejal. Možnost pa je tudi, da se pogajanja prekinejo, „potem pa se bomo čez dvajset let spet pogajali o najbrž še manjšem številu tabel,“ je dejal.

Poudaril je še, da se Slovenija v ta pogajanja ni direktno vmešavala. Kot je dejal, so bili v stikih s slovensko manjšino, z avstrijskimi pogajalci, a „v nobeni fazi ne tako, da bi mi vodili pogajanja, govorili o številu krajev, govorili o pogojih“. Ponovil je, da so bili vseskozi mnenja, „da če pride do nekega sporazuma“, s katerim se bo manjšina, torej vse tri krovne organizacije, „strinjala in za katerega bomo mi ocenili, da ni bil manjšini vsiljen, ga bo tudi Slovenija podprla“.

Torkova pogajanja so bila naporna in so se raztegnila do poznih večernih ur. Težko je bilo najti skupne točke. Končno so se predstavniki vseh treh strani dogovorili o postavitvi dvojezičnih krajevnih napisov v 164 krajih na avstrijskem Koroškem. Dogovor vključuje tudi druge ukrepe.

Slabo kaže

Več kot polovica vprašanih - 54,4 odstotka - ne podpira pokojninske reforme, podpira pa jo 40,1 odstotka. Podpore nima niti zakon o preprečevanju dela na črno, ki ga podpira 31 odstotkov vprašanih, nasprotuje pa mu jih 65,7 odstotka. Da bi moral DeSUS dokončno zapustiti koalicijo, meni 61,4 odstotka anketiranih, je pokazala anketa Dela. Oba referenduma bosta potekala v nedeljo 5. junija.

Da je ministrica za lokalno samoupravo Duša Trobec Bučan ravnala prav, ko je odstopila z ministrskega položaja, meni 59,9 odstotka vprašanih, medtem ko jih 20,1 odstotka meni, da ni ravnala prav. 56,7 odstotka jih je prepričanih, da je DeSUS v koaliciji deloval destruktivno, medtem ko je 36,1 odstotka vprašanih prepričanih v nasprotno.

Če bi DeSUS zapustil koalicijo, jih je 40,3 odstotka prepričanih, da bi morala do volitev državo voditi tehnična vlada. Da naj jo vodi manjšinska vlada Boruta Pahorja, meni 21,9 odstotka vprašanih, medtem ko jih je 14,6 odstotka prepričanih, da bi se morali koaliciji pridružiti nepovezani poslanci in poslanca manjšin. 8,8 odstotka vprašanih je za to, da se koaliciji pridruži SLS. Ali naj bodo v primeru izstopa DeSUS predčasne volitve, v anketi volivcev niso povprašali.

Pokojninski reformi najbolj nasprotujejo tisti z redno zaposlitvijo in anketiranci srednjih let. Med podporniki pa najbolj izstopajo upokojenici. 44 odstotkov vprašanih je prepričanih, da Slovenija v primeru padca pokojninske reforme ne bi padla v resne javnofinančne težave, 51,2 odstotka pa jih meni, da so takšne težave mogoče.

Telefonsko anketo je opravil Delo Stik med 19. in 21. aprilom, odgovarjal pa je 501 vprašan.

VTISI IZ SLOVENIJE

„En - dva, dva - dva, tri - dva ...”

(Od našega dopisnika)

Takole je bilo slišati po pristavskem igrišču odbojke, ko sta nas pred davnimi leti Anka in Jure učila plesati rezijanko.

Takrat me ni ravno zanimalo vedeti, od kod točno izvira ples. Nekaj se mi je sanjalo, da je z obrobja slovenskega ozemlja, a če bi me vprašali, ga ne bi znal označiti.

Po zaslugi in dobroti Rafaelove družbe smo ne samo zvedeli, kje je to, ampak na licu mesta spoznali kraj in ljudi, Rezijo in Rezijane ali Rozajáne, kot se v svojem dialektu sami sebe imenujejo. V malem avtobusu se nas je nabralo lepo število mladih in malo manj, ki smo se zgodaj zjutraj podali proti mejnemu prehodu v Vrtojbi, od tam čez pa mimo Vidma (Udine), Humina (Gemon) in Pušje vasi (Venzona) na poti v Kanalsko dolino zavili v dolino reke Bile, v Rezijo.

Če uporabim „strokovne” izraze, nismo bili na izletu, ampak na ekskurziji. Izlet ima razvedrilne namene, medtem ko je ekskurzija poučnega namena. Vodil nas je dr. Matej Šekli s Filozofske fakultete, ki je še kot študent začel raziskovati rezijanski dialekt in je zdaj priznani primerjalni slovenski jezikoslovec in slovenist. Še na avtobusu nas je seznanil s prvimi rezijanskega dialekta, zgodovino in sedanostjo. V modernem multimedijem Kulturnem centru smo slišali pristno rezijanščino iz ust Sandra Quaglia, ki je na slikovit način pripovedoval o jeziku in življenju 1.100

Ob prihodu

prebivalcev te ozke, na treh koncih zaprte doline. Z občinsko svetnico in predsednico rezijanske folklorne skupine Pamela Pielich nam je pokazal, kako plešejo v njihovi dolini. Z nami je bila tudi Luigia Negro, najbolj znana osebnost in vsestranska kulturna delavka v Reziji. Povedala nam je o položaju v Reziji, o njenih/njihovih naporih za doseg pravic, ki jim po deklaraciji ZN o človekovih pravicah in italijanskem zaščitnem zakonu pripadajo.

Da ni bilo vse le vizualno in slišno, smo pri kosilu bili deležni tudi vonjav in okusov dveh najbolj karakterističnih jedi: žalčune (cmoki), polnjeni z zelišči: špinača, kopriva, pokalica) in sër ponòw (Sir, popražen v ponvi z maslom).

Z Luigio smo si ogledali tudi Muzej brusačev. Ti možje so se vsako leto podajali po širni Evropi in brusili vsakovrstna rezila, popravljali dežnike in še marsikaj ter s tem preživljali družino (spomnil sem se na 'gažegote', ki so brusili po argentinskih ulicah ...). S tem so se ukvarjale cele rodbine (tudi njeni predniki). Marsikdo od njih se je potem ustabil in zaživel v novih deželah.

In potem je bil še arh. Janko Rožič (znan je po prenovitvi hostela Celica na Metelkovi v Ljubljani), ki nas je opozarjal,

Luigia Negro in dr. Matej Šekli

kako je človek vpet v naravo in kako so ljudje včasih - bolj kot danes - s svojimi gradnjami to tudi spoštovali. Za splošno turistično krajšanje potovanja pa je skrbel geograf in vodnik Rok, ki je tudi v Argentini že marsikaj videl.

Dobili smo zelo široko sliko o preteklosti, sedanosti in vsakodnevnem doživljanju v tej enkratni dolini Beneške Slovenije. Veliko vtisov se nabere, dva pa sta se kar nekaj dni držala v mentalnem ospredju.

Prvi je ta, da je narečje dobilo svojo pisno obliko že le pred nekaj leti, ko so jo jezikoslovci sestavili pod vodstvom

Hana Steenwijka, profesorja za slovenski jezik na univerzi v Padovi. Nizozemskemu strokovnjaku je leta 1991 tedanja občinska uprava zaupala sestavo pravopisa, slovnice in slovarja rezijanskega narečja. Leta 1994 je tako izšla knjiga rezijanske pisave, leta 1998 slovnica in leta 2005 še slovar. Kako se to bere? V Reziji izhaja štirimesečni Náš glas, članki in njihovim dialektu pa je najti tudi v čedajskem štirinajstodnevniku Dom in tedniku Novi Matajur.

Drugi je njihov odnos do Slovenije. Razen posameznih zabutih betic, vsi soglašajo z ugotovitvijo, da je rezijanščina dialekt slovenskega jezika. Zaplete se pri priznavanju narodnega izvora. Potem ko je v drugi polovici XIX.

Tipična rezijanska hiša

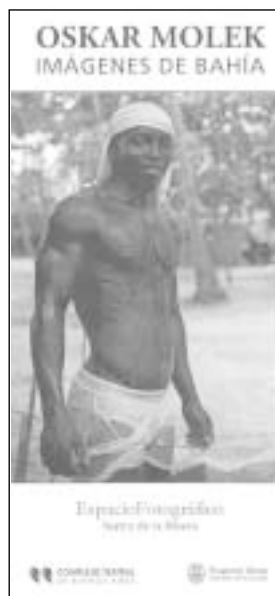
stoletja Jan Baudouin de Courtenay izjavil, da se rezijanščina zelo dobro razume z ruščino (slovensko seveda ni znal), so se te ugotovitve nekateri oprijeli kot pijanec plota in hočejo na vsak način biti nekaj posebnega, pa čeprav ostanki neke namišljene ruske populacije - samo Slovenci ne! - Vendar ima ta odnos tudi svojo razumsko razlago: potem ko so bili Rezijani politično ločeni od drugih slovenskih dežel, so se razvijali povsem samostojno in niso nikoli doživeli „velikoslovenskih” teženj, teženj po zedinjeni Sloveniji. Italijanski pritisk pa je bil - in je še - tako močan, da vsako preveliko sklicevanje na slovenstvo hitro oživi (tudi fizično) nestrpnost kot v časih fašizma in tudi povojnega italijanskega šovinizma.

GB

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

Oskar Molek
Imágenes de Bahía

V soboto 16. aprila je bila odprta fotografska razstava Oskarja Moleka v Teatro de la Ribera v četrti La Boca.

Seveda ni to prva, in odveč bi bilo razpravljati o njeni estetski vrednosti, ker je ta samoumevna. Slike so črno-bele, v nasprotju z „Huellas y semblanzas andinas” (ki so bile barvne), ki jo posebno omenjam, ker je poleg galerije v Buenos Airesu tudi gostovala v Cankerjevem domu leta 2008 z dobrim odmevom in bogato obiskano otvoritvijo. Molek ima za sabo že veliko število razstav, tako individualnih kot skupinskih, med drugimi tudi s slikami del Viktorja Sulčiča, že leta 1991, in tudi lani, v Centro Cultural Recoleta.

V tej novi zbirki so vključene slike Oskarjevih obiskov Bahie od leta 1999 do 2009, in obsegajo od pogleda na socialni položaj, do obrazov in pokrajine kraja.

Še na kratko o Moleku: rojen slovenskim staršem leta 1950, je študiral najprej v Argentini. V Sloveniji je živel med 1982 in 1987, in študiral etnologijo ter obiskoval tečaje Zgodovine sodobne umetnosti na ALU, istočasno se pa začel ukvarjati s fotografijo. Njegove slike so bile objavljene v katalogih in grafičnih medijih tako tukaj kot v Sloveniji.

Razstava je vredna ogleda, sama po sebi, in seveda ker tiče dela rojaka. Teatro de la Ribera je, kot rečeno, v La Boci, avenija Pedro de Mendoza 1821. Odprta je od 10:00 ure in do 20:00 vsak dan, razen ob nedeljah, ki je odprta samo do 17:00; in to do 15. junija.

Rok Fink

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Zgodovina se ponavlja. To je splošno sprejet pojem. To spoznamo tudi v argentinski politiki, v nenehnih sporih in nemoči skupnega nastopa v opoziciji, in tudi v dejstvu, da so največja nevarnost za vlado pravzaprav njene notranje razprtije. Iskanje je osebne koristi je skupni imenovalec, ki poruši vsa prijateljstva in zastrupi vsako lojalnost.

Kandidati padajo, dvomi ostajajo. Nekaj postaja jasno. Kakor se bližamo volilnim datumom, se ob vsakem koraku kdo spotakne. Ali jih je slepota samozavesti zapeljala? Ali so res mislili, da jim je pot široko odprta? Pri radikalih je že jasno, da se podpredsednik Cobos ne bo predstavil, prav tako pa zapušča sceno predsednik stranke Sanz: ostaja samo Alfonsín. Bolj na levo se v Proyecto Sur soočajo z dejstvom, da se vodja Pino Solanas ne bo spustil v predsedniško tekmo. Skoraj je že odločeno, da se bo potegoval le za vodstvo vlade prestolnega mesta Buenos Aires. In sedanji vodja mestne vlade Mauricio Macri vedno bolj dvomi o uspešnosti svojega poizkusa predsedniške kandidature. Sam nima strankarske strukture po vsej državi in njegovi sodelavci so bili doslej nezmožni doseči vredne in močne povezave. Bo tudi on razsedlal in poizkusil ponoviti zmago v mestu? Uporni (ali „Federalni”) peronizem, ki je bil za časa kmečkenga upora resna alternativa, je popolnoma zvodenel. Felipe Solá, eden najbolj stvarnih in resnih vodij, se je umaknil in iz ozadja skuša rešiti kar se še da. Navezuje stike na levo in desno in skuša oživetiti alternativo, a doslej je imel kaj malo uspeha. Duhalde in Rodríguez Saá se ne moreta spoprijateljiti in vsak vleče na svojo stran. Mož iz San Luisa še naprej namerava kandidirati, Duhalde pa teži po neki alternativni, kjer ga ne skrbi če bi bil kandidat ali ne, pa tudi tako so napore bolj jalovi. De Narváez pa ohranja svojo moč v provinci Buenos Aires in vsi ga snubijo. Alfonsín mu je celo ponudil, da naj bi sodeloval z njim po sistemu podporne liste (colectoras), a rdečelasec ni neumen. Sprejel bo Alfonsina za predsednika no svoji listi, če mu ta zagotovi celotno podporo radikalne stranke za guvernersko mesto. In tukaj smo, brez gotovosti, „kot Turek v meglji”.

Bodo seštevali ali odštevali? Na vladni strani ni veliko boljše. Edino jasno je, da je gospa predsednica, potem, ko je odvedela, pridobila na ugledu in priljubljenosti. Številke ji zelo dobro kažejo in lahko se zgodi, da v prvem krogu doseže 40%. In če se ji noben tekmeč ne približa pod 10% razlike,

bo ponovno predsednica. Najbolj zanimivo ob tem je, da sama še ni potrdila, da bo kandidirala. Še več: stalno namiguje, da „nihče ni nepogrešljiv”, kar naj bi pomenilo, da končno lahko zavrne kandidaturu. Tega se kot rešilne bilke oprijemlje Daniel Scioli, kateremu vladni strategiji nenehno hodijo v škodo. Računa, da če se gospa končno odloči za umik, bo on predsedniški kandidat, ker ima med vsemi politiki vladne scene največji ugled in žanje največ simpatij. A, za vsak slučaj, se pripravlja na novo kandidaturu za vodstvo province. Tu pa mu meče senco bivši moronski župan Sabbatella, ki tudi kandidira za guvernerja. Ker pa bo njegova lista ena najmočnejših „colector” gospe Cristine, uživa vso podporo vlade. Scioli že nemirno gleda, kako se kak minister (Nilda Garré) pojavlja na Sabbatellovih shodih, in kako vlada v svojih medijih podpira njegovega tekmeča. Prav tako mogočni župani nemirno gledajo, kako se v njihovih okrajih kot gobe po dežju pojavljajo razne „podporne” liste, ter jim pod dežnikom vlade grozijo s hudo škodo. Saj končno bodo zmagali; a v občinskih svetih bodo imeli kot opozicijo vrsto članov, ki bodo poslušno glasovali po vladnih ukazih, ne po njihovi volji. Vprašanje je, če končno tolike „podporne” listine ne bodo pomenile zamer, ki se bo vladi še maščevala. Prav ta je bil vzrok, da je na zadnjih parlamentarnih volitvah pokojni Kirchner doživel poraz.

Kako nam gre? Medtem pa gospodarsko in socialno stanje doživlja svoje lastno protislovje. Ekonomska rast je izredna, velik del industrije je v razmahu, poljedelstvo pa naravnost cvete. Izvoz je tekoč in milijoni dolarjev se stekajo v državni fond. A državni računi niso v redu. Predvsem v tem volilnem letu se izteka in blagajne več, kot pa priteka. Minister Boudou je oznanil, da smo imeli v prvih treh mesecih rahel deficit 348 milijonov pesov. A če postavimo te številke pod drobnogled, vidimo, da sta Centralna Banka in Pokojninska ustanova prispevali ogromne vsote, ki poženejo deficit do 3.048 milijonov. Ta praksa se ponavlja že od leta 2009. Grobo raste notranji dolg, in nihče ne ve ne kdaj, ne kako ga bomo plačali. Inflacijo vlada še vedno prikriva ali potvarja, in s tem tudi socialno stanje. Uradne številke govorijo o revščini, ki naj bi prazadela 9,9% prebivalstva. Vsi privatni računi to številko postavijo nad 20%, in nekateri celo do 29,6%. Množijo pa se konflikti, ko sindikati zahtevajo povišice plač nad 30%.

SLOVENCİ V ARGENTINI

NAŠ DOM SAN JUSTO

Občni zbor in kosilo Zveze

Redni občni zbor Našega doma, že 55. po vrsti, se je izvršil v nedeljo 3. aprila. Začeli smo dan s sv. mašo, ki jo je naš župnik p. Alojzij Kukovica daroval v sanhuški stolnici. V Domu smo se zbrali takoj po maši na skupnem zajtrku, za katerega odlično skrbijo letošnji petošolci, ki se pripravljajo na potovanje v Slovenijo ob zaključku srednješolskega tečaja.

Ob 10. uri se je formalno začel občni

zbor. Predsednik prof. Karel Groznik je po ugotovitvi sklepčnosti pozdravil navzoče ter prosil dušnega pastirja za začetno molitev s posebnim priporočilom sv. Duhu. Sledila je spoštljiva minuta molka v spomin pokojnih članov in članic, umrlih v letu 2010.

Takoj za tem je tajnica prof. Berni Juhant prebrala zapisnik lanskega občnega zbora, ki je bil soglasno potrjen. Nato je kulturna referentka Ivana Tekavec prebrala skupno poročilo dejavnosti, ki so bile načrtovane za zadnje leto. Ker smo ugotovili, da je v letu 2010 Naš dom pripravil in priredil nad 100 lokalnih prireditev, istočasno tudi sodeloval na vseh večjih prireditvah naše organizirane slovenske skupnosti, smo pripravili eno

samo poročilo izvršenih dejavnosti; vsak odsek pa je poročal o načrtih za letošnje delovno dobo. Oglasili so se: za šolo Franceta Balantiča, ga. Irena Urbančič Poglajen; za mladinske organizacije SDO-SFZ, Maksi Malovrh; za Mešani pevski zbor, prof. Andrejka Selan Vombergar; za Zvezo slovenskih mater in žena, ga. Nežka Lovšin Kržišnik; za skupino mladcev in mladenk, Erik Oblak; za Društvo upokojencev, ga. Marjana Furlan; za folklorno skupino Mladika, Tatjana Groznik. Nazadnje je Martin Selan podal blagajniško poročilo, ki sta ga pripravila skupaj z blagajnikom Doma Francijem Štrubljem.

Po končanih poročilih se je predsednik Groznik iskreno zahvalil za vse delo, za poštrevnost, veliko voljo in kompromis, ki jo vsaka ustanova in organizacija izkaže pri vsaki prireditvi. Obenem je izrekel spodbudne besede za nadaljnje delovanje, kajti letos bo v Našem domu posebno pestro: obhajamo kar nekaj okroglih obletnic! Predsednik je opozoril na 60. obletnico šole Franceta Balantiča ter 90. obletnico rojstva pesnika mučenca; 55. obletnica Našega doma; 50. obletnica mladinskih organizacij in 40. obletnica Mešanega pevskega zbora San Justo. Letos bo tudi v Našem domu praznovanje Slovenskega dne. Zato je prof. Groznik posebno zaprosil vse delovne sile Doma naj se pridružijo pripravam in izvedbi bogatih načrtov.

Po končanem poročanju, je nadzornik g. Andrej Selan ocenil delo odbora; poudaril je složno, odgovorno delovanje glavnega odbora in vestno upravljanje dohodkov. Zaprošil je razrešnico za glavni odbor, kar je občni zbor soglasno odobril.

Sledilo je glasovanje na predlagane kandidate, ki bi zasedli mesta odbornikov, katerim je zapadel mandat.

Po izvedenih volitvah je glavni odbor Našega doma sestavljen takole: predsednik prof. Karel Groznik, podpredsednik Stanko Jelen, tajnica prof. Berni Juhant, kulturna referentka Ivana Tekavec,

gospodinja prof. Metka Trpin Zafra, blagajnik Franci Štrubelj, podblagajnik Martin Selan. V širši odbor so bili izvoljeni gđc. Mirjam Oblak, Toni Oblak, Pavel Modic, Toni Rovin in Jani Marinčič. Nadzornik za mandat enega leta je bil izvoljen Andrej Selan, podnadzornik pa Lovro Tomažević.

Zaključili smo občni zbor z veliko zahvalo najprej navzočim za dober obisk, ter vsem članom Našega doma, ki so odboru na vse mogoče načine priskočili na pomoč in obenem s predlogi spodbujali k izboljšavi dela.

Po zaključni molitvi nas je čakalo odlično kosilo, ki ga vsako leto prireja Zveza slovenskih mater in žena San Justo. Letos nas je s svojim obiskom posebno počastil veleposlanik RS v Argentini g. Tomaž Mencin s soprogo in hčerko. Visokim obiskom je izrekel dobrodošlico predsednik Našega doma.

Kosilo zveze nam je prav posebno blizu, kajti na ta način podpiramo ustanovo, ki poštrevnostno skrbi za potrebne in za bližnjega v stiski, pripravljata tudi dobrodelne pakete, obiskuje bolnike, skrbi za molitev ob krsti rajnih članov. Članice Zveze so nepogrešljive pri vsaki prireditvi Doma, nudijo svojo pomoč pri vseh dejavnostih. Pred posladkom se nam je predstavil Zbor zveze San Justo, ki ga vodi Anica Mehle. Zelo nas veseli, da imajo tudi bivše pevke MPZSJ in tiste žene in gospe, ki jih petje veseli, v tem zboru možnost tedenskega srečanja na vajah, obenem pa negujejo zaklad slovenske narodne pesmi. Napovedovalka dr. Alenka Belič Fantini je naznanila program in sicer narodne pesmi „Škrjanček poje“, „Sem mislil snoč' v vas iti“ in „Sladko je vince“. Med pesmimi sta nam cont. Nuška Belič Draksler in Ivana Tekavec v lepi izgovorjeni besedi podali recitacije Simona Gregorčiča „Mavrica“ in „Kitica“ ter pesem „Zibel“ Franceta Papeža. Program je med navzočimi žel topel aplavz.

Predsednica Zveze, Nežka Lovšin Kržišnik, je nagovorila vse navzoče, posebno še visoke goste, ter se zahvalila vsem materam in ženam, ki dan za dnem zvesto skrbijo za uresničitev ciljev Zveze. Programu je sledil pričakovani srečelov. Poudariti moramo širokosrčnost navzočih, ki so radodar-

SLOVENCİ V ZAMEJSTVU

48. nagrada Vstajenje

Komisija literarne nagrade „Vstajenje“ je iz lanske izvirne knjižne bere pregledala štirinajst del zamejskih in zdomskih avtorjev. Odločila je, da nagrado Vstajenje prejme Alenka Rebula za knjigo *Sto obrazov notranje moči*, ki je izšla pri Mladinski knjigi.

Komisijo, ki se je 19. aprila 2011 sestala na sedežu Slovenske prosvete v Donizettijevi ulici 3 v Trstu, sestavljajo prof. Lojzka Bratuž, prof. Robert Petaros, prof. Zora Tavčar, prof. Diomira Fabjan Bajc, prof. Neva Zaghet, prof. Magda Jevnikar in urednik Marij Maver.

Alenka Rebula, po poklicu profesorica na Državnem pedagoškem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška v Trstu, je avtorica več leposlovnih knjig, ki so imele izreden uspeh pri bralcih (*Globine, ki so nas rodile; Blagor ženskam*; pesniški zbirki *Mavrični ščit in V naročju*).

Knjiga *Sto obrazov notranje moči* je bogato esejistično razmišljanje, ki v izbranem jeziku in s poetičnostjo prehaja v izvorno literaturo.

Denar za nagrado je prispevala Zadruga Kraška Banka z Opčin. Svečana podelitev nagrade bo v ponedeljek, 2. maja 2011 v Peterlinovi dvorani v Trstu.

no kupovali srečke. Žrebanje števil s pomočjo naših otrok je simpatično klical Lovro Tomažević.

Glavni odbor Našega doma San Justo se prav posebno zahvali vsem aktivno delujočim ustanovam in organizacijam za izkazano zaupanje in podporo ter jih tudi naproša za nadaljnje sodelovanje pri izvedbi začrtanih poti in načrtov za leto 2011.

I.T.

Naše šolstvo v letu 2010

Poročilo šolske referentke Alenke Prijatelj, na občnem zboru društva Zedinjena Slovenija v nedeljo 10. aprila v Slovenski hiši v Buenos Airesu.

V preteklem letu 2010 je delovalo 6 slovenskih tečajev v velikem Buenos Airesu, eden v Mendози in eden v Bariločah. Tečajji za špansko govoreče otroke ali ABC so bili v Slovenski hiši, Carapachayu, Slovenski vasi, Bariločah, Mendози in Tucumanu. Skupno število učencev je bilo 329 učnih moči pa 93.

Poučevali so:

Jurčičeva šola, Carapachay: voditeljica Ani Klemen Boltežar; katehistinja Ani Pleško Garcia; učiteljice: Mirjam Šenk, Rezika Škulj Hanže; oddelek ABC Erika Šenk; predsednica odbora staršev Zinka Klemen Vázquez. Število učencev 12.

Prešernova šola, Castelar: voditeljica Veronika Zurc Boh; katehistinji Nadica Kopač Grohar in Marjana Magister; učiteljice: Karolina Kenda, Štefi Papež, Nevenka Grohar, Marjana Rožanec, Viktorija Selan, Lučka Rant Papež, Polona Pintar Lazar, Andrejka Papež Cordoba; petje Marjanka Ayerbe Rant. Predsednica odbora staršev Ivo Urbančič in Klavdija Rant Urbančič. Število učencev: 34.

Baragova šola, Slovenska vas: voditeljica Luciana Servin Čeč; katehistinji Luciana Servin Čeč in Kristina Mehle; učiteljice: Liljana Zidar Brulc, Rotija Grbec, Klavdija Rozina in Cecilija Čampa. Oddelek ABC: Sonja Rozina in Gizela Grbec; petje Monika Urbanija Koprivnikar in Anči Koprivnikar Rozina; telovadba, folklor in ročna dela: Helena Cerar Rot in Boris Rot. Predsednica odbora staršev Kristina Grbec Žitnik. Število učencev 28 otrok, oddelek ABC 7 otrok.

Slomškova šola, Ramos Mejía: voditeljica Mateja Hribar Šmalc; katehet g. Franci Cukjati; učiteljice: Mirjam Klemenc

Černe, Štefi Bokalič, Lucijana Seljak, Veronika Javoršek, Monika Vitrih Koželnik, Ana Beltram Aguilar, Anka Smole Kokalj, Lucijana Hribar Podržaj, Monika Svetlin Pregelj in Marjanka Oblak. Petje, Marcelo Brula; telovadba: Pavel Marolt, Janko Koželnik in Ciril Loboda; knjižničarka Tatjana Pustavrh; tajnica Marjana Poznič Mazieres; predsednica odbora staršev Veronika Malovrh Osterc. Število otrok: 78.

Balantičeva šola, San Justo: voditeljica Irena Urbančič Poglajen; katehet p. dr. Alojzij Kukovica; katehistinje Lučka Bergant Uštar, Rozka Likožar in Irena Urbančič Poglajen. Učile so: Angelca Klanšek, Marta Petelin, Ani Malovrh, Uršula Urbančič, Erika Poglajen, Bernarda Krajnik, Danica Malovrh, Ivana Tekavec, Marija Zupanc Urbančič, Alenka Zupanc Urbančič; petje so poučevale Anica Mehle, Marija Krajnik Štrubelj in Kristina Skvarča Šenk; knjižničarka Alenka Belič Fantini; splošna pomoč Lenči Štefe; predsednik odbora staršev Danijel Zupanc. Število učencev: 71.

Rožmanova šola, San Martin: voditeljica Nina Pristovnik Díaz; katehet dr. Jure Rode, katehistinja Olga Dolenc Kociman; učiteljice: Lucijana Jarc, Saši Podržaj, Marija Rupnik Jerman, Magda Zupanc Petkovšek; petje Saši Podržaj; predsednik odbora staršev Tomaž Filipič. Število učencev 24.

Šola Jakoba Aljaža, Bariloche: voditeljica Danica Jerošek Mavrič; učiteljice: Eli Razinger, Klavdija Kambič, Lojzka Mehle Črnak, Marija Arnšek Kočar, Veronika Vivod Bertoncelj in Anica Arnšek Magister; petje Anica Arnšek Magister; telovadba Ivan Kočar. Število učencev: 24.

Šola sv. Cirila in Metoda, Mendoza: voditeljica in

učiteljica za petje Lenčka Božnar, učiteljica Rezka Novak Nemanič. Število učencev: 2.

Jegličeva šola ABC po slovensko, Capital: voditeljica šole Pavla Grbec; učile so: Marjana Kovač Batagelj, Ana Urbančič Loboda, Cecilija Loboda, Ludmila Ahlin, Klara Draksler; petje Saši Jelenc. Odbor staršev: Gisella Kjuder in Monika Batalla Novljan. Število otrok: 18.

ABC po slovensko, Bariloche: voditeljica Terezka Marn Žužek; učiteljici Vesna Mežnar Frissone in Mirjam Župančič Rodríguez, število otrok: 7.

ABC po slovensko, Mendoza: voditeljica Lenčka Božnar; učiteljice: Stazi Mlinar Anton, Nežka Bajda Bellandi in Zofija Štumberger. Število otrok 17.

ABC po slovensko, Tucumán: vodi in poučuje v dveh skupinah Ana Žakelj. Število otrok: 7.

Zadnja leta so nastali slovenski tečajji za srednješolce in odrasle.

ABC za odrasle, Slovenska hiša: vodi Marjeta Stariha Hostnik in ji pomaga Damiana Andrejak Pérez, udeleževalo se ga je približno 12 oseb (nekateri so hodili neredno).

ABC za odrasle, Tucumán: vodi in poučuje v dveh skupinah Ana Žakelj. Število otrok 12.

ABC po slovensko - oddelek za srednješolce, Bariloche: voditeljica Terezka Marn Žužek; poučujejo: Eva Smersu Hernández, Marija Osojnik López in Mirjam Župančič Rodríguez. Število otrok 10.

(Dalje prihodnjic)

Razdvojeni narod

V sredo, 13. aprila tega leta je potekal, v Londonu mednarodni znanstveni posvet z naslovom „Zločini komunističnega totalitarizma - kako razdvajajo narode“. Organizirala sta ga *The Centre for Research into Post-Communist Economies* iz Velike Britanije in *Študijski center za narodno spravo* iz Ljubljane. Posvet je vodil predsednik Britansko-slovenskega društva prijateljstva Keith Miles. Sodelujoči zgodovinarji, pravniki, digitalni oblikovalci in publicisti so spregovorili o vetrinski tragediji in o še vedno neizmerjenih posledicah tega strašnega obdobja za slovenski narod, o odgovornosti tedanjih britanskih oblasti pri prisilnem vračanju domobrancev in civilistov v Jugoslavijo po koncu vojne leta 1945, o povojnem preganjanju Cerkev, ilegalnih skupinah, o podpori ideji o ustanovitvi britansko-slovenske zgodovinske komisije in kako mladim predstaviti bolečo polpreteklo zgodovino. V nadaljnjem navajamo glavne točke, o katerih so spregovorili sodelujoči.

Mag. Andreja Valič, direktorica Študijskega centra za narodno spravo (SCNR), je predstavila pobudo za ustanovitev britansko-slovenske zgodovinske komisije, ki naj bi zbrala in ovrednotila vse razpoložljive dokumente in pričevanja ter pripravila skupno poročilo o okoliščinah vrnitve dvanajst tisoč slovenskih beguncev iz taborišča Vetrinj po vojni leta 1945. Temelj dela in sodelovanja naj bi bilo zgodovinsko raziskovanje polpreteklo zgodovine, s poudarkom na zgodovinskem raziskovanju okoliščin in dejstev prevare in pobojev. Predlagala je vsebinske cilje in konkretne naloge za delovanje te komisije, ki bo omogočila, da se to poglavje zgodovine lahko z mirom v duši zapre.

Mag. Jim Kosem, dr. Rolf Wiesemes in dr. Dave Kirk so predstavili projekt „Spomenik“, ki je del večjega raziskovalnega projekta „The Pervasive Monuments“. Cilj projekta je načrtovanje in kasneje razvoj trajnega digitalnega spominskega obeležja.

Dr. Mateja Čoh, ki je v prvi polovici aprila 2011 v Londonu (The National Archives) raziskovala gradivo britanskega zunanega in obrambnega ministrstva iz obdobja po koncu 2. svetovne vojne, je govorila o ilegalnih skupinah v Sloveniji med letoma 1945 in 1952. Bile so protikomunistično usmerjene in so s političnimi, z vojaškimi in obveščevalnimi akcijami nastopale proti oblasti Komunistične partije Jugoslavije/Slovenije ter se zavzemale za vrnitev kralja Petra II. v Jugoslavijo.

Jože Dežman je spregovoril o žrtvah državljske vojne in revolucije ter o posledicah tragedije v Vetrinju: o množičnih povojnih grobiščih, emigraciji, diskriminaciji žrtev, o tabujih komunizma. Slovenija je (kot žrtev in kot storilec) med letoma 1920 in 1990 izkusila tri totalitarne režime: fašizem, nacionalsocializem in komunizem/titoizem. Totalitarni teror je neposredno prizadel več

sto tisoč oseb. Temeljni cilj je bila izvedba boljševidne revolucije in zmaga v državljski vojni.

Dr. Tamara Griesser-Pečar je v prispevku obravnavala Katoliško cerkev na Slovenskem v obdobju treh totalitarizmov: fašizma, nacizma in komunizma. Vsi trije totalitarizmi so zapustili globoke sledi, najgloblje komunizem, ker je trajal skoraj pet desetletij. Komunizem je preganjal Katoliško cerkev ter njene predstavnike in vernike v vojnem in v povojnem času, vse do demokratičnih sprememb 1990/1991.

Mag. Majda Pučnik Rudl je govorila o množičnih povojnih pobojih, hudem zločinu nad lastnim narodom, ki ga je skrbno načrtovalo in organiziralo najvišje jugoslovansko partijsko in državno vodstvo, za njegovo izvedbo pa pooblastilo politična in represivna vodstva posameznik republik.

Mag. Renato Podbersič je govoril o tipičnih primerih hudih kršitev človekovih pravic in onemogočanja temeljnih svoboščin v Sloveniji po koncu druge svetovne vojne. Izpostavil je povojne množične poboje, izgone prebivalstva, nasilne preselitve, vpliv partijske oblasti na sodišča, onemogočanje svobodnega političnega združevanja.

John Corsellis je kot prostovoljec bil priča repatriacijam domobrancev in civilistov, saj je dve leti skrbel za Slovence v begunskih taboriščih v Vetrinju, Peggetzu pri Lienzu in v Spittalu na Koroškem. Govoril je o pričevanjih, ki jih je posnel z ljudmi, ki so bivali v teh begunskih taboriščih in ki so povezani z delovanjem begunskih taborišč na Koroškem.

Marcus Ferrar je med hladno vojno kot dopisnik Reutersa poročal iz Vzhodne Evrope. Govoril je o nesprejemljivosti komunističnega ustrahovanja, ki je ustvarjalo ozračje strahu, omejenega dostopa do znanja v tujini, ipd.

Grof Nikolai Tolstoy, angleški zgodovinar in avtor zgodovinskih razprav na temo 2. svetovne vojne, je govoril o povojni tragični usodi beguncev: civilistov in vojnih ujetnikov. Izpostavil je vprašanje odgovornosti za prevaro in vrnitev beguncev in kritiziral angleško ravnanje po koncu druge svetovne vojne.

Po zaključku mednarodnega znanstvenega posveta so udeleženci britanski vladi izročili petico zbranih več kot 1600 podpisov v podporo ustanovitvi britansko-slovenske zgodovinske komisije. Petico namerava Študijski center za narodno spravo izročiti tudi slovenski vladi, zaradi česar je direktorica Študijskega centra že pisala predsedniku slovenske vlade.

Ob tej priložnosti so se srečali tudi s slovenskimi izseljenci Elizabeto Pleničar, Valentinom Moharjem in Ivanom Lavričem, ki so podali pričevanja o vojnem času, o razlogih in okoliščinah pobeга maja 1945 ter o življenju v begunskih taboriščih.

Simfonija tisočev

Tradicionalni Festival Ljubljana bo med 3. julijem in 7. septembrom gostil 36 prireditev in prek 2500 svetovno priznanih umetnikov. Eden od vrhuncev festivala bo že uvodni koncert Simfonija tisočev.

Direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana Darko Brlek je na novinarski konferenci dejal, da bo na uvodnem koncertu 3. julija pod vodstvom karizmatičnega in svetovno priznanega dirigenta Gergijeva nastopilo več kot 1000 glasbenikov iz Slovenske in Zagrebške filharmonije, številnih slovenskih in hrvaških zborov in osem priznanih solistov, med katerimi je tudi sopranistka Sabina Cvilak. Izvajali bodo Osmo simfonijo skladatelja Gustava Mahlerja, s čimer bodo sklenili praznovanje obletnice njegovega rojstva in smrti. Koncert bo posvečen 20-letnici samostojnosti držav Slovenije in Hrvaške.

V času festivala bodo na sporedu tudi številni drugi koncerti, operne, baletne in gledališke predstave ter muzikal. Brlek je še posebej poudaril gostovanje milanskega orkestra Filarmonica della Scala s svetovno znanim dir-

igentom Danielom Hardingom in gledališko predstavo režiserja Tomaža Pandurja Somrak bogov, ki predstavlja kritično ogledalo današnji družbi.

Ljubitelji baleta si bodo lahko ogledali avtorska baleta Onjegin On Line in Don Kihot slavnega Borisa Eifmana, ki ga je revija New York Times razglasila za najboljšega koreografa. Festival med drugim obeta tudi baletne predstave Kaj mi govori ljubez, Ognjeni ptič in Bolero v izvedbi skupine Bejart Ballet iz Lozane, ki s festivalom sodeluje že drugo leto.

Kar trije večeri so posvečeni tudi Litovski državni operi, ki se bo predstavila z Verdijevim Otello in režiji Eimuntas Nekrošiusa, koncertom opernih arij z Josephom Callejo z Malte in s Halevyjevo opero Judinja, ki je bila prvič izvedena že leta 1835 v Parizu. Ta opera bo 7. septembra tudi sklenila letošnji poletni festival.

Ljubitelji lahkotnejših glasbenih žanrov bodo na svoj račun prišli z legendarnim muzikalom Lasje (Hair) v izvedbi produkcijske hiše Bronowsky iz Londona.

Brlek je omenil tudi plesno skupino Ruske kozake, ki jih je ustanovil priznani umetnik Leonid Milovanov, da bi etnografsko izročilo obudil na visoki umetniški ravni.

Na festivalu bodo nastopili tudi ameriški kitarist Al di Meola, slovenskemu občinstvu dobro znani brazilski glasbenik Gilberto Gil, ki gradi na glasbenem izročilu svoje dežele, in Vlado Kreslin, ki s festivalom sodeluje že več let. Tekom festivala se bodo v Ljubljani zvrstili še številni drugi komorni koncerti, XIV. mednarodna likovna kolonija in razstava Lipicancev.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Dobra zemlja

Kar storimo danes in v tem življenju, bo imelo odmev, včasih že na tem svetu, vsekar pa v večnosti, kjer bomo dajali odgovor. Bog nas ne bo vprašal o poklicu, o imenu in priimku, pač pa o tem, kaj smo v življenju storili. Če smo bili dobri, bo to tudi Njemu všeč, če pa ne, bomo to celo sami občutili.

Kar kdo seje, to bo tudi požel. Za kar sedaj uporabljamo naše sposobnosti, za dobro ali ne, bo tam temu primerno plačilo.

Naše življenje je kakor njiva na polju in iz njega napravimo lahko dobro obdelano zemljo. Kadar je ta dobro obdelana, bo rodila veliko dobrih sadov, v nasprotnem primeru pa ne. Vsi smo neke vrste poljedelci. Našo zemljo moramo posejati z dobrim in zdravim semenom, če hočemo pobrati dobre sadove.

Naše življenje je taka njiva. V začetku je bila dobra, ker jo je dobri Bog ustvaril. Pokvaril jo je Adam s svojo nepokorščino Bogu in posledice tega nosimo vsi. Nikomur ni lahko biti dober in če to hoče, se mora za to truditi in boriti vsak dan. In je to edino, za kar se je pametno potrudil. Biti dober pred Bogom in pred ljudmi. Sejati dobroto in jo požeti. Njivo življenja napolniti z dobrim semenom, iz sebe odpraviti ljulko ali pleve in pobrati kamenje, da ga nihče ne bo metal v druge. Vse, kar nam je v napoto, odstranimo, a sprejmimo ter posejemo samo dobro seme.

Nikomur ne povzročimo in ne povečajmo trpljenja, ne telesnega in ne duševnega. Ne bodimo kakor Adam, ki je spraval v nesrečo vse človeštvo. Premislimo in pregledjmo naša dejanja in uporabimo samo dobra sredstva kot dobro seme, ki obrodi samo dobre sadove.

Kar kdo seje, to bo tudi žel.

Robbov vodnjak

Vodnjak treh kranjskih rek, imenovan tudi Robbov vodnjak, velja za enega najpomembnejših baročnih spomenikov v Ljubljani in Sloveniji.

Tedanje mestne oblasti so zaradi novih baročnih mestnih palač in nove stolnice želele predel mesta baročno nadgraditi še z novim vodnjakom. Mestne oblasti so leta 1743 pri Francescu Robbi, ki je bil tedaj vodilni kipar in kamnosek v mestu, naročile nov vodnjak, ki naj bi nadomestil tedanjega, vodnjak z Neptunovo podobo. Robba, šolan pri Pietru Baratti v Benetkah, je osnovno idejo in videz za vodnjak z obeliskom najverjetneje prek bakrorezov našel pri Berninijevem Vodnjaku štirih rek na Piazza Navona v Rimu, najverjetneje pa se je pri zasnovi celote naslonil na vodnjak ob Panteonu na rimski Piazza della Rotonda, ki ga je v današnji obliki leta 1711 predelal Filippo Barigioni, kjer je očitna predvsem podobnost v banjastem delu. Zasnova in gradnja za umetnika ni bila lahka. A kljub številnim težavam, zapletom in neobvladanim stroškom je leta 1751 po vodnjaku le stekla voda.

Robba je svojo trikotno stvaritev uskladal s tremi smermi, iz katerih so gledalci lahko prišli na trg pred Mestno hišo, kar kaže na njegovo celostno umestitev v kiperskega dela v mestno tkivo, z razumevanjem urbanizma in

upoštevanjem arhitekturnih gabaritov. Vodnjak s tremi smermi, z neobičajnim trikotnim obeliskom, s tremi moškimi figurami, ki v rokah držijo vrče za vodo, so bile šele nekaj let po postavitvi vodnjaka identificirane kot bogovi rek Save, Krke in Ljubljanice. Pogled vsakega vodnega moža namreč gleda na ulico in s pogledom čaka na mimoidoče. Današnje ime - Vodnjak treh kranjskih rek - je spomenik dobil šele v prvi polovici 20. stoletja.

Vloga vode je močno podrejena arhitekturnemu in kiparskemu delu vodnjaka, nasprotno z rimskimi primeri, kjer je voda lahko v različnih, ozkih in širokih curkih, ploščatih vodnih zavesah lahko bila sestavni del kiparske statične forme, enakovredna kiparstvu in arhitekturi. Zanimivost pri vodnjaku sta dve sladkovodni ribi in po baročnem vzoru izklesan delfin. Tu se odpre novo poglavje branja vsebine, ki zamaže teorijo treh kranjskih rek in eno od teh rek zamenjuje z morjem. Figura, ki stoji ob delfinu, bi tako lahko bil tudi Neptun in se navezuje na zgodbo Jazona z argonavti. Delfin je namreč tako v antiki kot v baroku spadal med standardne Neptunove atribute. Da je pojmovanje treh kranjskih rek v vodnjaku lahko zmotno, potrjuje tudi v izvorniku močno poškodovana, dvignjena leva roka te iste figure, ki bi lahko prvotno držala še en Neptunov atribut, trizob.

Ne glede na pojmovanje vodnjak dopolnjuje umetnostno zgodovino mesta. Robba danes velja za najpomembnejšega baročnega kiparja na Slovenskem. Njegovo delo je bilo skozi stoletja del mestnega prebivalstva, ki ga je hitro prevzel za svojega. Vodnjak, ki je preživel rušilni potres, so Ljubljanci na primer med drugo svetovno vojno pred bombardiranjem zavarovali z vrečami peska. Na njegov simbol nacionalnega pomena je poudarjal tudi Plečnik, ki je menil, da bi moral biti nanj ponosen vsak Slovenec.

NOVICE IZ SLOVENIJE

BLAGOSLOV MOTORNH KONJIČKOV

Na 13. tradicionalnem srečanju motoristov v Mirni Peči se je po ocenah prireditelj iz Moto kluba Trebnje zbralo najmanj deset tisoč motoristov. Sporočilo srečanja pa je medsebojna prometna varnost motoristov in drugih udeležencev v prometu, je predsednik Zveze motoklubov Slovenije Leopold Pungercar povedal za STA. Tokratni blagoslov za srečno vožnjo ob začetku sezone, ki ga je opravil mirnopaški župnik Janez Rihtaršič, je še toliko bolj potreben, saj je na slovenskih cestah letos življenje izgubilo že devet motoristov, v enakem obdobju lani pa pet. — Začetnik tega skupnega blagoslova motorjev, motoristov in motoristk je nekdanji mirnopaški župnik Janez Šimenc, sam navdušen motorist.

POMANJKANJE DEMOKRACIJE V KULTURI?

Večina zaposlenih v ljubljanski Drami nasprotuje razrešitvi Iva Bana z mesta ravnatelja. Kot je na novinarski konferenci povedal predsednik sindikata SNG Drama Ljubljana Tone Kuzma, večina meni, da Ban gledališče zelo dobro vodi ter se zgraža nad načinom in razlogi za ravnateljevo razrešitev. Ministrica za kulturo Majda Širca naj bi se za predlog predčasne razrešitve Bana odločila, ker naj bi Ban pri svojem delu kršil pozitivno zakonodajo, kljub temu da je po zakonu odgovoren za zakonitost dela zavoda in mora z javnimi sredstvi ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarja.

IMENI ZA ARBITRAŽO S HRVAŠKO

Vlada je pooblastila profesorico mednarodnega prava na ljubljanski pravni fakulteti Mirjam Škrk in pravnico na zunanjem ministrstvu Simono Drenik (nekdanja predsednica Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa) za agentki Slovenije pred arbitražnim sodiščem, ki bo določilo potek kopenske in morske meje med Slovenijo in Hrvaško.

ŽUPAN SE JE ODDAHNIL

Novi partner družbe Grep pri izgradnji nakupovalnega centra Stožice v Ljubljani in s tem pri dokončanju projekta Športni park Stožice je italijansko podjetje Larry Smith, so sporočili iz Grepa. Italijansko podjetje za razvoj in upravljanje nakupovalnih centrov tako nadomešča dosedanega partnerja, avstrijsko Supernovo. Mu bo uspelo?

ANKARAN NE BO OBČINA

V državnem zboru je "padel" tudi zadnji poskus ustanovitve občine Ankanan. Postopek sprejemanja novele zakona o ustanovitvi občin se je tokrat končal že po prvem branju, saj je zanj glasovalo le 17, proti pa 48 poslank in poslancev. Zadnjega izmed predlogov za ustanovitev občine Ankanan so vložili vodje koalicijskih poslanskih skupin in poslanske skupine SLS, a se je njegova pot končala že po prvem branju.

PO SVETU

OZNAČEVANJE ŽIVIL

Evropski parlament je v preteklem tednu potrdil pravila označevanja živil, ki bodo potrošnikom pomagala izbirati bolj zdravo in okolju prijazno hrano. Na živilih bodo obvezne informacije o najpomembnejših hranilih, pa tudi jasni podatki o alergenih, saj je vedno več ljudi alergičnih na določeno hrano. O reformi teče debata že tri leta. Večina poslancev podpira osnutek, čeprav z nekaterimi podrobnostmi niso zadovoljni. „Označene bodo transmaščobe, saj jih pogosto navajajo kot vzrok Alzheimerjeve bolezni, neplodnosti in srčnih obolenj,“ je pojasnila poslanka Skupine naprednega zavezništva socialistov in demokratov. Druga večja sprememba je vključitev države porekla, čeprav bi šlo za spodbujanje lokalne proizvodnje. Poslanci morajo zdaj prepričati članice.

BEG IZ ZAPORA

Iz zapora v Kandaharju na jugu Afganistana je pobegnilo skoraj 500 talibanov, potem ko so uspešno skopali dolg predor, so sporočile tamkajšnje oblasti. Drug vir iz talibanskega gibanja pa je pojasnil, da so 300-metrski predor do zapora kopali več mesecev, pri tem pa so šli tudi mimo vladnih nadzornih točk, ki njihovega kopanja niso zaznale. Prav tako so zaporniki pobegnili neopazno in brez boja. Afganistanske oblasti so nekaj pobeglih že prijeli, iskalna akcija pa se nadaljuje. Pomagati je pripravljeno tudi poveljstvo Natovih vojaških sil v Afganistanu.

LIBIJA IN SIRIJA

Operacija mednarodnih sil v Libiji se nadaljuje. Natova letala so v nedeljo uničila stavbo na območju rezidence voditelja Moamerja Gadafija. Pri tem naj bi bilo po libijskih navedbah ranjenih okoli 45 ljudi, med njimi pa naj ne bi bilo Gadafija. V Siriji se medtem spopadajo protirežimski protestniki in vladna vojska. Ta je s tanki vdrla v mesto Dara na jugu države, ki velja za enega od centrov upora proti sirskega predsedniku Asadu. Vojska je streljala na hiše in prebivalce, pri čemer naj bi jih ubila najmanj 20. Vdrla naj bi tudi v

PISALI SMO PRED 50 LETI

BLAGOSLOVITEV SLOVENSKEGA DOMA V SAN MARTINU

V Slovenskem domu v San Martinu je bilo prejšnji teden živahno. ...

Ob pol desetih je bilo že vse pripravljeno za slovesno blagoslovitev. ... Izpred oltarja se je g. direktor Orehar ob asistenci g. Juraka, ministrov, botre ge. Gabriele Marinšek in botra g. Adolfa Jesiha ter v spremstvu skavtov, fantov in deklet v narodnih nošah napotil vhod v dom.

Po blagoslovitvi vseh prostorov Slovenskega doma, je g. direktor Orehar blagoslovil argentinsko in slovensko zastavo, ki ju je domu darovala Bodnarjeva družina iz Villa Ballester.

Po blagoslovitvi doma in zastav je bila na dvorišču prva slovenska maša v tej skupni slovenski hiši v San Martinu, med njo je pel sanmartinski pevski zbor pod vodstvom g. Vinka Klemenčiča.

Po maši je stopil na slavnostni oder predsednik zadruga Slovenski dom g. Leopold Novak. Pozdravil je vse, ki so prišli na blagoslovitev ...

Sledil je nastop otrok slovenskega šolskega tečaja v San Martinu, za katerega jih je pripravila učiteljica tega tečaja gđ. Katica Kovač.

Naslednjo točko je imel Slovenski pevski zbor iz San Martina. ...

SLOVENC V ARGENTINI

BERAZATEGUI

Potrebo po domu čutimo tudi Slovenci iz Berazategui, Ezpelete in Quilmesa. Potrebo po domu, kjer bi se redno zbirali, pomenkovali, zapeli, proslavljali našo preteklost in pripravljali se za bodočnost; kot smo se nekoč zbirali v naših Prosvetnih domovih doma. ...

Kupili smo teren 43,30 m dolg na ulici Aragon samo 30 metrov do postaje kolektiva 11 z edino željo, da bi ta dom povezal vse rojake, ki živijo v Villa Giambruno, Ranelagh, Berazategui, Ezpeleta, Quilmes, Bernal, ...

MORON

Nov slovenski župnik

... V današnji številki pa lahko sporočimo novo veselo novico. G. Antona Pintariča je moronski škof Msgr. Mihael Raspanti imenoval za župnika novoustanovljene župnije Ntra. Sra. del Valle v predmestju Morona. ...

Svobodna Slovenija, 27. aprila 1961 - št. 17

mesto Duma in izvajala racije proti protestnikom. Po ocenah organizacij za človekove pravice je bilo v Siriji do ponedeljka ubitih najmanj 400 ljudi.

SRBIJA

Vodja Srbske napredne stranke Tomislav Nikolič, ki je minulo soboto začel gladovno stavkati, je v nedeljo zapustil bolnišnico v Beogradu. Po navedbah zdravnikov je njegovo zdravstveno stanje dobro, po odhodu iz bolnišnice je odšel k velikonočnemu bogoslužju, praznik pa bo preživel v krogu družine. Kot je znano, je vladajoča koalicija pod vodstvom Demokratske stranke srbskega predsednika Borisa Tadića zavrnila zahtevo opozicije, da bi parlamentarne volitve razpisali že decembra, namesto maja prihodnje leto. Zato se je Nikolič odločil za gladovno stavko.

PRORAČUN EU

Evropska komisija je predstavila predlog proračuna Evropske unije za leto 2012. Glede na težavno sprejemanje proračuna za letos, ko je Evropski parlament zahteval povišanje, s čimer se države članice, ki se spopadajo z uresničevanjem varčevalnih ukrepov za ureditev javnih financ, niso strinjale, se tudi tokrat obetajo naporna pogajanja. V skladu z vzdušjem v državah unije je evropski komisar za proračun Janusz Lewandowski že februarja v pismu voditelje vseh institucij Evropske unije pozval k omejitvi proračuna za leto 2012.

RESUMEN DE ESTA EDICION

EXPOSICIÓN DE FOTOGRAFÍA

El sábado 16 de abril se abrió la muestra fotográfica de Oscar Molek en el Teatro de la Ribera, en La Boca. En esta nueva colección, el artista exhibe las imágenes de sus visitas a Bahía de 1999 a 2009, desde el punto de vista social, en las cuales incluye rostros y paisajes del lugar en blanco y negro. Esta no es la primera exposición de Molek. Una de ellas, "Huellas andinas y semblanzas", estuvo expuesta en Buenos Aires y en el Cankarjev dom de Ljubljana. El artista asimismo expone de manera colectiva (en 2010 en el Centro Cultural Recoleta, en la muestra de Viktor Sulčič). Oscar Molek nació en 1950, de padres eslovenos y cursó sus estudios en la Argentina y en Eslovenia. Sus pinturas han sido publicadas en catálogos y medios gráficos tanto aquí como en Eslovenia. La exposición estará abierta hasta el 15 de junio en Av. Pedro de Mendoza 1821, todos los días de 10 a 20 hs. excepto los domingos, que estará abierta hasta las 17hs. (Pág. 2)

SAN JUSTO

En el centro esloveno de San Justo tuvieron su asamblea general el pasado 3 de abril, luego de compartir la santa misa y el desayuno. La asamblea estuvo dirigida por el presidente del Centro, prof. Karel Groznik. En la misma se leyó el informe sobre lo realizado en el pasado año y cada organización, que actúa bajo la órbita del centro Naš dom, presentó sus proyectos para el 2011. Éste estará lleno de importantes aniversarios como los 60 años del curso Balantičeva šola, los 55 años del Centro que se celebrarán conjuntamente con el Día Esloveno, los 50 años de las organizaciones juveniles, los 40 del coro mixto, etc. Finalmente, se realizó la votación por los cargos en los cuales se venció el término. Pasado el mediodía, esperaba el almuerzo, que año a año, prepara la Liga de madres de familia de San Justo. Este año contó con la presencia del embajador esloveno en la Argentina Sr. Tomaž Mencin quien concurre con su esposa e hija. Antes del postre, el coro de mujeres de San Justo, dirigido por Anica Mehle, interpretó tres canciones populares eslovenas. Hubo también recitado de poesías y las palabras de agradecimiento de la presidente de la Liga de madres, Nežka Lovšin Kržišnik. (Pág. 3)

LOS CURSOS DE IDIOMA EN 2010

En este número publicamos la primera parte del informe leído en la asamblea general de la Asociación Eslovenia Unida, en lo concerniente a los cursos de idioma esloveno en la Argentina. Del mismo, se desprende que en el ciclo lectivo 2010 se dictaron clases en esloveno en 6 cursos del gran Buenos Aires, uno en Mendoza y otro en Bariloche. En la sección ABC... (para quienes no poseen conocimientos previos del idioma) se dictaron los cursos en el centro de Floresta, en Carapachay, Lanús, Bariloche, Mendoza y Tucumán. Durante el año 2010 pasaron por las diferentes aulas 329 alumnos. (Pág. 3)

¿QUÉ SUCEDERÁ EL 11.11.11?

Así, se enuncia el aviso de la Asociación Eslovenia Unida que informa a todos la publicación de **una nueva guía telefónica eslovena**. El trabajo queda, hasta el 30 de julio, en manos de todos los eslovenos que residen en la Argentina y en el mundo y quieran que su número telefónico esté inscripto en la nueva guía. Sólo hace falta enviar un mail a esloveniau@sinectis.com ó esloveniau@gmail.com (o pedirle a alguien que le haga la gauchada) con el apellido, nombre y número de teléfono, que puede ser particular, celular o ambos. También pueden ir a los centros eslovenos y preguntar por las planillas para la guía telefónica, que están disponibles en todos los centros. Una idea: durante el almuerzo familiar, para la hora del postre, haga circular un papel para que todos escriban sus datos. El más hábil lo tipea y envía por mail. Procure ser puntilloso y, ¡no olvide a ninguno! También habrá una sección "comercial" y otra "profesional" en las cuales, a un bajo costo (\$60.-), tendrá un espacio para publicar su actividad. Por favor, difunda esta noticia entre todos los eslovenos y envíe los datos. (Aclaración importante: si figura en la anterior y no hubo cambios, igualmente, envíe sus datos. Esta es una nueva guía y no tiene base de datos alguna. ¡Gracias!)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alenka Godec** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com **Za Društvo ZS:** Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Rok Fink, Ivana Tekavec in Alenka Prijatelj.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 350.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 455.-; beli papir, \$ 560.-; Bariloche, \$ 410.-; obmejne države Argentine, 175.- US dol.; ostale države Amerike 190.- US dol.; ostale države po svetu, 200.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 135.- US dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5-San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavac-Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v Ramos Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordinira ob ponedeljkih in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl-Zobozdravnica-Splošna odontologija-Belgrano 123, 6. nadstr. "4"-Ramos Mejija-Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados-odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič-Odvetnica-Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402-Tel. 4 3 8 2 - 1 1 4 8 - 1 5 - 4 0 8 8 - 5 8 4 4 - mpoznic@fibertel.com.ar

Matjaž Ravnik - odvetnik. Civil., delav., trg. tožbe; pogod., neprem. razpr.; dedišč., zapušč.

Bs. As.: Viamonte 1337 2ºD; 4372-6362; Tor/čet 15. do 19.
 S. Justo: Perú 2650; 3969-6500; Pond/sred/pet 15. do 19.
 mravnik@telecentro.com.ar

Dr. Ana C. Ferreras de Kočar-Sucesiones-Contratos-Familia-Comercial-Laboral-Civil-Jubilaciones-Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejija. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683
 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 27. aprila 2011

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,46 US dolar
1 EVRO	1,39 KAD dolar
1 EVRO	6,00 ARG peso

Muzej v Lipici

V Lipici bodo 18. maja odprli muzej lipicanca, ki bo po besedah direktorja Kobilarne Lipica Tonija Rumpfa velika pridobitev za obiskovalce kobilarne in bo dopolnil obstoječo ponudbo.

Po besedah strokovne vodje projekta Nataše Kolenc so želeli z njim zapolniti pomanjkanje vsebine v stavbnem jedru Lipice in obiskovalcem približati pomen lipicanca.

Kot je na novinarski konferenci še povedala Kolenčeva, je imela Lipica ohranjeno stavbno jedro, ki pa ni imelo vsebine. Poleg tega se je o Lipici veliko govorilo, a le malo ljudi je razumelo, zakaj sta Lipica in lipicanec pomembna in zakaj smo Slovenci nanju upravičeno ponosni.

V muzeju lipicanca Lipikum bodo obiskovalci dobili vse najpomembnejše informacije o Lipici in lipicancu. V njem bo predstavljen nastanek te pasme konja, vloga konja v mitologiji in umetnosti in povezanost te živali s človekom. Osrednji del razstave bo namenjen Lipici, njeni zgodovini in vlogi, ter življenju lipicancev. Predstavljena bodo tudi življenjska okolja lipicanca ter stavbna in kulturna dediščina Lipice.

Vendar pa Lipikum ne bo muzej v „klasičnem smislu“, je poudarila kustosinja Staša Tome. Namesto v muzejske eksponate so se namreč usmerili v obiskovalca. Muzejski predmeti imajo tako predvsem namen pripovedovati zgodbo, dopolnjujejo jih bogato slikovno gradivo, interaktivne predstavitve, replike, modeli in drugo. Tako so želeli doseči, da bi se obiskovalec sam vključil v iskanje zgodbe. Na zasnovi muzejske razstave pa je vplivalo tudi dejstvo, da ni bilo na voljo predhodno obstoječe muzejske zbirke.

Avtorica prostorske zasnove razstave Sanja Jurca Avci je dodala, da razstava

predstavlja „harmoničen preplet vseh izraznih sredstev“. Ker je bilo število muzejskih predmetov omejeno, so si v tem primeru lahko „dali duška“ pri iskanju čim bolj zanimivega načina pripovedovanja zgodbe.

Zamisel o postavitvi muzeja je po besedah vodje projekta Karin Žvokelj Jazbinšek omogočila uspešna prijava na razpis v okviru Norveškega finančnega mehanizma in finančnega mehanizma EGP leta 2005, ko so v sodelovanju z ministrstvom za kulturo in Narodno gale-

rijo tudi oblikovali sam projekt, pozneje pa so pogodbo o izvajanju projekta sklenili z vladno službo za razvoj in evropske zadeve.

Preko 800.000 evrov vreden projekt, ki bo uradno zaključen 30. aprila, so financirali v 85 odstotkih preko že omenjenih finančnih mehanizmov, v preostalih 15 odstotkih pa s sredstvi ministrstva za kulturo. Pri vodenju projekta so vseskozi sledili ciljem umestitve Lipice in Lipicanca na zemljevid evropske kulturne dediščine ter krepitev vloge lipicanca kot nacionalnega simbola, je poudarila Žvokelj Jazbinškova.

SLOVENCİ IN ŠPORT

2012 - EVROPSKO PRVENSTVO IN NOVI PROSTORI

Nogometna zveza Slovenije (NZS) bo prihodnje leto pripravila evropsko prvenstvo do 17 let. Prvenstvo do 17 let, na katerem bo poleg Slovenije nastopilo še sedem držav, bo stalo 1,3 milijona evrov, 90 odstotkov sredstev pa bo prispevala Evropska nogometna zveza (Uefa).

NZS naj bi se čez eno leto selila v prostore nove stavbe, ki bo zrasla na mestu sedanje. Slednjo bodo maja začeli podirati in zgradili spodoben objekt, na Brdu pri Kranju pa bo zveza pričela graditi nacionalni nogometni center. Investicijska vrednost nadomestne stavbe zveze na Čerinovi v Ljubljani je ocenjena med 1,5 in dvema milijonoma evrov, NZS pa je za ta namen v celoti pridobila namenska sredstva Mednarodne nogometne zveze (Fifa) in Uefe. Predvidena vrednost gradnje nogometnega centra na Brdu, na območju 35.000 kvadratnih metrov sedanjega hipodroma bodo zrasla tri igrišča, objekt z garderobami in drugimi prostori ter manjše vadbišče z umetno travo, bo predvidoma 2,5 milijona evrov, tudi v tem primeru pa bosta sredstva prispevali Fifa in Uefa. NZS pričakuje tudi sofinanciranje države, ki je sicer že podprla projekt novembra lani, saj je tedaj vlada stavbno pravico za zemljišče centra za 50 let prenesla na NZS.

NAŠI OLIMPIJCI

Predsednik Kluba slovenskih olimpijcev (KSO) Miro Cerar je predstavil šesto različico publikacije Naši olimpijci, ki v elektronski obliki zajema vse slovenske olimpijce v obdobju med letoma 1912 in 2010. Prvo izdajo sta že leta 1986 udeležila avtorja publikacije Marko Račić in Tomo Levovnik. Račić in Levovnik želita prihodnje leto publikacijo temeljito prenoviti, tako s tehničnega kot vsebinskega vidika. V olimpijskem letu 2012 bomo Slovenci namreč praznovali 100. obletnico nastopov slovenskih športnikov na tem največjem športnem dogodku. Letos mineva dvajset let samostojne Slovenije, vendar je Levovnik poudaril, da namen te publikacije ni zgolj kronologija teh let, temveč izbor celotne zgodovine slovenskega športa, ki ima res bogato tradicijo. Slovenskih medalj na olimpijskih igrah je skupno 47 (od tega deset zlatih, 17 srebrnih in 20 bronastih), nosilec olimpijskih odličij pa 69.

TRI BRONASTE

Slovenske judoistke Urška Žolnir (do 63 kg), Lucija Polavder (nad 78 kg) in Ana Velenšek (do 78 kg) so na evropskem prvenstvu v Carigradu osvojile vsaka po eno bronasto kolajno.

Polavderjeva nadaljuje niz dobrih nastopov. Lani se je na Dunaju zavihtela na sam vrh svoje kategorije, tokrat pa je segla do bronu, že petega v karieri. Odlično se je na tatamijih dvorane Abdi Ipekci borila tudi Ana Velenšek in z odličjem pripravila majhno presenečenje v ekipi in se v članski konkurenci prvič povzpela na zmagovalni oder.

OBVESTILA

SOBOTA, 30. aprila:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
Igra „Dvanajst jeznih mož“, ob 20. uri v Hladnikovem domu.
Big Band večer, ob 21.30 uri v Slovenskem domu v San Martinu.
SKA vabi na večer poezije pisateljice, scenografke in likovne umetnice Eve Petrič, ob 20. uri v Slovenski hiši.
NEDELJA, 1. maja:
51. obletnica Slovenskega doma v Carapachayu
SOBOTA, 7. maja:
Dan duhovnosti na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
NEDELJA, 8. maja:
Romanje v Luján
SOBOTA, 14. maja:
Redni pouk na srednješolskem tečaju

RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
Pevsko glasbeni večer „Mladina ima talent“ v Slovenski hiši.
NEDELJA, 15. maja:
51. obletnica Slovenskega doma v San Martinu
ČETRTEK, 19. maja:
ZSMŽ San Martin bo imela mesečni sestanek v domu ob 16. uri. Med nas pride prof. Mirjam Oblak in nam poveda la kakšno je praznično leto Slovencev. Vsi lepo vabljeni!
SOBOTA, 14. maja:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.
NEDELJA, 22. maja:
Člansko kosilo v Našem domu San Justo.
NEDELJA, 29. maja:
Žeganje v cerkvi Marije Pomagaj.

Kaj se bo zgodilo 11.11.11.?

Zedinjena Slovenija bo dotiskala

Telefonski imenik Slovencev v Argentini - in po svetu

A za to potrebujemo, da sodeluješ. Kako? Prijavi svoj telefon in/ali mobilni. Kje? Vpiši ga na pole, ki so za to na razpolago po naših Domovih. Ali pošlji ga po elektronski pošti na naslov: esloveniau@sinctis.com.ar

Imel bo tudi strokovni in trgovski del, v katerem za nizko odplačilo objaviš, kaj rojakom nudiš. Do kdaj? Vse to do 30. julija.

Big Band Večer

SOBOTA 30. APRILA

ob 21.30 h

SODELUJE: *Francisco Brunetta*

Večer z razpoložensko glasbo za ples in zabavo!

VSTOPNICE V PREDPRODAJI PRI ODBORNIKIHI

SLOVENSKI DOM SAN MARTÍN

Ramón Carrillo 2362 - San Martín

SLOVENSKI DOM SAN MARTÍN

51. OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA V CARAPACHAYU v nedeljo 1. maja 2011

10.30 začetek z dviganjem zastav, in sv. maša.
 13.00 skupno kosilo
 16.00 kulturni program z uprizoritvijo veseloigre Ivana Nestroja "LUMPACIUS VAGABUND" v režiji Jožeta Jana; nato prosta zabava.

VSİ ROJAKI LEPO VABLJENI